

**GENERALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA**

Warszawa, dnia 29 kwietnia 2009 r.

Michał Kietszka

GDOŚ/DON-4141-2-2/83 /09mr

GMINY	
URZĄD	2009-05-07
L.dz	838

P. K. Nowakowski
07.05.2009.

Wg rozdzielnika

Szanowni Państwo.

Wskutek utraty lub rozdrobnienia siedlisk przyrodniczych, przyroda Europy jest coraz bardziej zagrożona, a populacje wielu gatunków maleją w szybkim tempie. Mając świadomość zachodzących procesów, obywatele Wspólnoty Europejskiej wyrażają coraz większe zaniepokojenie o stan środowiska przyrodniczego i wzywają do podjęcia pilnych działań mających na celu ochronę i zachowanie naturalnego dziedzictwa dla przyszłych pokoleń. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, rządy państw członkowskich Unii Europejskiej zobowiązały się do zatrzymania procesu degradacji różnorodności biologicznej. Nowoczesnym i skutecznym środkiem do realizacji tego zobowiązania jest Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000, wyznaczana na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej w celu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem. Polska, w ramach procesu integracji z Unią Europejską, została zobowiązana do wyznaczenia na swoim terytorium sieci obszarów Natura 2000 na podstawie kryteriów naukowych określonych w dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dziko żyjącego ptactwa (dyrektywie ptasiej) i dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywie siedliskowej). Przepisy obu ww. dyrektyw zostały transponowane do ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 92 poz. 880, z późn. zm.).

Część prac nad wyznaczeniem sieci obszarów Natura 2000 w Polsce została już zrealizowana. Dotychczas na terenie Rzeczypospolitej Polskiej wyznaczono 141 obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO), zajmujących 4 865 292 ha (15,59%) lądowej powierzchni kraju. Ww. OSO zostały wyznaczone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Ponadto, decyzjami Komisji

Europejskiej (KE) z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującymi na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na alpejski i kontynentalny region biogeograficzny, na terenie Polski znajdują się 364 obszary mające znaczenie dla Wspólnoty, czyli obszary siedliskowe wysłane do Komisji i przez nią zatwierdzone. Obszary te zajmują 2527671,93 ha (8,10%) powierzchni lądowej Polski. Łącznie, na terenie naszego kraju znajduje się 505 obszarów Natura 2000 (w tym 7 obszarów typu C, czyli idealnie pokrywających się obszarów ptasich i siedliskowych), zajmujących 5644482,12 ha (18,09%) jego powierzchni lądowej.

Obecnie, z uwagi na zagrożenie wstrzymania inwestycji planowanych do realizacji na terenie potencjalnych obszarów Natura 2000 oraz blokowania środków finansowych UE przeznaczonych na ich realizację, Rzeczpospolita Polska znajduje się w sytuacji zmuszającej do pilnego zakończenia powoływania obszarów Natura 2000. Ponadto, dalsze wstrzymywanie prac nad uzupełnieniem i zamknięciem sieci Natura 2000 naraża nas na kolejne postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

Według oceny Komisji Europejskiej stan prac Polski nad wyznaczeniem sieci Natura 2000 nadal jest niezadowalający, a obecny kształt sieci nie zapewnia we właściwy sposób ochrony siedliskom przyrodniczym oraz gatunkom określonym w dyrektywie siedliskowej. W celu zakończenia wyznaczania specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 Ministerstwo Środowiska w 2008 roku podjęło współpracę z wojewódzkimi konserwatorami przyrody, środowiskiem naukowców, a także z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi.

Efektom tej współpracy było zorganizowanie, w kwietniu 2008 r., przełomowego w dotychczasowym podejściu, krajowego seminarium, podczas którego - w oparciu o wyniki przeprowadzonej w latach 2006 i 2007 inwentaryzacji przyrodniczej, czyli w oparciu o najlepszą wiedzę dotyczącą rozpoznania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków chronionych w ramach dyrektywy siedliskowej - dokonano oceny kompletności sieci Natura 2000. Wyniki krajowego seminarium potwierdziły konieczność wyznaczenia kolejnych specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 dla siedlisk przyrodniczych i gatunków, którym dotychczas nie zapewniono właściwej ochrony w sieci Natura 2000.

W celu uniknięcia wyznaczania obszarów bez dobrego rozeznania terenowego, Główny Konserwator Przyrody wystąpił z prośbą do wojewodów o powołanie wojewódzkich zespołów specjalistycznych (WZS), w skład których mieli wchodzić lokalni eksperci z zakresu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków. W odpowiedzi na prośbę Głównego Konserwatora Przyrody wszyscy wojewodowie powołali wojewódzkie zespoły specjalistyczne, których zadaniem było opracowanie propozycji kolejnych obszarów Natura 2000.

Propozycje nowych obszarów powstawały w oparciu o prace terenowe mające na celu potwierdzenie lub pozyskanie nowych informacji dotyczących występowania siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych w ramach sieci Natura 2000. Eksperti byli zobowiązani do wyznaczenia takich granic obszarów, by objąć ich zasięgiem wyłącznie najcenniejsze tereny, wyłączając, jeśli jest to możliwe, tereny zurbanizowane.

Następnie, przygotowane przez WZS propozycje obszarów zostały przekazane do Instytutu Ochrony Przyrody w Krakowie w celu ich zweryfikowania i przygotowania pełnej dokumentacji dla wszystkich propozycji obszarów Natura 2000, m.in. przedstawianych Państwu map i standardowych formularzy danych.

W związku z powyższym, stosownie do art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.) przekazuję do opiniowania propozycje nowych specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Jednocześnie informuję, że mapy oraz standardowe formularze danych do opiniowanych obszarów od dnia 6 maja br. znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska, pod adresem: <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/>.

Uprzejmie proszę o przedstawianie opinii i zgłaszanie ewentualnych uwag do proponowanych specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 oraz przebiegu ich granic, szczególnie w przypadkach, gdy zgodnie z posiadanymi przez Państwa danymi przyrodniczymi granica obejmuje tereny nie stanowiące siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków fauny i flory z załącznika I i II dyrektywy siedliskowej. Pragnę podkreślić, że przedstawione do zaopiniowania obszary spełniają kryteria obszarów Natura 2000 oraz, że jedynym brany przez KE kryterium wyznaczania obszarów Natura 2000 jest kryterium naukowe, a przyczyny społeczno-ekonomiczne nie mogą być podstawą do zmiany ich granic. Przykładowym powodem korekty granicy obszaru Natura 2000 może być, przy odpowiednim uzasadnieniu naukowym, wyłączenie z granic tego obszaru terenu zurbanizowanego (miasto, wieś), który jest przecinany przez jego granicę, bądź położony jest tuż przy jej brzegu.

Proszę o zgłaszanie ewentualnych uwag do proponowanych obszarów wraz z uzasadnieniem, jak również, w przypadku takiej potrzeby, aktualizację informacji zawartych w dokumentach do obszaru.

Uprzejmie informuję, że niezłożenie opinii w ciągu 30 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma uważane będzie za brak uwag do naszej propozycji. W celu usprawnienia procedury, proszę o równoczesne przesyłanie opinii i uwag drogą elektroniczną na adres: opinie-natura2000@mos.gov.pl, w formacie dokumentu tekstowego.

Obszary Natura 2000 w przeciwieństwie do większości tradycyjnych form ochrony przyrody, reprezentuje odmienne podejście do ochrony walorów przyrodniczych, opierające się na założeniu, że człowiek jest integralną częścią przyrody. Sieć Natura 2000 nie ma na celu tworzenia „skansenów cywilizacyjnych” na obszarach o dobrze zachowanych walorach przyrodniczych. Nie wiąże się też z ustawowymi zakazami gospodarowania – wręcz przeciwnie, często istnienie przedmiotu ochrony (gatunku lub siedliska) jest uzależnione od właściwie prowadzonej gospodarki, np. koszenia łąk bądź wypasu. Na takie działania możliwe jest uzyskanie dopłat, m.in. z płatności rolno-środowiskowych, które są wyższe od 5 do 15 % na obszarach Natura 2000 w stosunku do „zwykłych” gruntów. Gminy objęte obszarem Natura 2000 traktowane są na preferencyjnych warunkach w dostępie do środków na ochronę przyrody w ramach Priorytetu V Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”. Uzyskują też dodatkową punktację w kwalifikacji wniosków do Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na monitoring środowiska, racjonalizację gospodarki odpadami, BAT i ochronę powietrza w przedsiębiorstwach oraz uzyskują możliwość uzyskania dotacji na sieć kanalizacyjną, nawet gdy wskaźnik koncentracji mieszkańców wynosi mniej niż 120 osób/km sieci. Istotnym jest, iż zgodność z zasadami ochrony w obszarach Natura 2000 wzmacnia argumentację na rzecz finansowania wszelkich innych proekologicznych projektów takich jak np. budowa oczyszczalni ścieków, innowacje technologiczne przedsiębiorstw prowadzące do ochrony środowiska, itp. Równocześnie fakt istnienia obszaru Natura 2000 może być wykorzystany przez gminy do ich promocji (np. w zakresie turystyki), jak również stosowania *eco-labelingu* swoich produktów i usług. Warto podkreślić, iż niektóre gminy same postulują włączenie swoich gruntów do włączenia do sieci Natura 2000, upatrując w tym szansę na rozwój regionu.

2
pawian
GENERALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
Michał Kozłowski

Do wiadomości:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku, ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok,
2. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, ul. Konarskiego 1, 85-950 Bydgoszcz,
3. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku, ul. Chmielna 54/57, 80-748 Gdańsk,
4. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wielkopolski,
5. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice,
6. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce,
7. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie, ul. Smoleńsk 29-31, 31-112 Kraków,

8. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi, ul. Sienkiewicza 3, 90-113 Łódź,
9. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin,
10. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie, Al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn,
11. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu, ul. Piastowska 14, 45-082 Opole,
12. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań,
13. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie, ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów,
14. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin,
15. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, ul. Henryka Sienkiewicza 3, 00-015 Warszawa,
16. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, plac Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław